

עדכון להבהרה לעמדה משפטית מספר 105-23 בדבר פרמטרים לבחינת מהותיות הערכות שווי: שאלות ותשובות

לקוחות וידידים נכבדים,

לעדכוןכם, ביום 1 בדצמבר 2022 פורסם עדכון להבהרה לעמדה משפטית מספר 105-23 בדבר פרמטרים לבחינת מהותיות הערכות שווי: שאלות ותשובות (להלן: "העמדה"), אשר הינו בתוקף מידי עם פרסומו.

כידוע, תקנה 8 לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), תש"ל-1970 כוללת הוראות בנוגע לדרישת הגילוי ו/או הצירוף של הערכות שווי מהותיות ומהותיות מאוד לדוחות התקופתיים (להלן: "התקנה"). התקנה קובעת כי מקום בו שימשה הערכת שווי **מהותית מאוד** בסיס לקביעת ערכם של נתונים בדוח התקופתי, לרבות קביעה כי אין צורך בשינוי ערכם של נתונים כאמור, התאגיד יצרפה לדוח התקופתי. בנוסף, מקום בו הערכת השווי הינה **מהותית** או **מהותית מאוד**, יינתן גילוי לפרמטרים שונים המפורטים בתקנה 8(ט) לתקנות.

על רקע האמור, ביום 22 בדצמבר 2010 פורסמה עמדה משפטית מספר 105-23 בדבר פרמטרים לבחינת מהותיות הערכות שווי (להלן: "העמדה המשפטית") אשר עודכנה במרס ויולי 2014, ועניינה קביעת הפרמטרים הכמותיים המנחים את סגל הרשות בבחינת מהותיות הערכות שווי. ביום 20 בפברואר 2011 פורסמה הבהרה לעמדה המשפטית (להלן: "הבהרה לעמדה המשפטית") הכוללת שאלות ותשובות בנושא, ואשר עודכנה מספר פעמים מאז פרסומה ועד היום. כאמור, ביום 1 בדצמבר 2022 פורסם עדכון נוסף להבהרה לעמדה המשפטית (להלן: "העדכון להבהרה"). במסגרת העדכון האמור הורחבו **ועודכנו** מספר שאלות ותשובות הנוגעות לבחינת מהותיות הערכות שווי, אשר בחלקן מקילות ובחלקן מרחיבות את מקרי הצירוף ו/או הגילוי, ביחס למצב הקיים לפני פרסום העדכון להבהרה. בעלון זה נציג בפניכם את עיקרי השינויים כתוצאה מהעדכון האמור.

לצפייה בעמדה משפטית מספר 105-23 [לחצו כאן](#).

לצפייה בעדכון להבהרה לעמדה המשפטית [לחצו כאן](#).

להלן עיקרי הנושאים שנכללו במסגרת העדכון להבהרה מיום 1 בדצמבר 2022:

הנושא – סתירת המבחנים הכמותיים באמצעות בחינה איכותית בעת בחינת מהותיות הערכות שווי

האם ייתכנו מצבים אחרים בהם ניתן לסתור את המבחנים הכמותיים שנקבעו במסגרת העמדה המשפטית, מעבר לדוגמא המפורטת בסעיף ג' לעמדה? **(שאלה מספר 3 להבהרה לעמדה המשפטית)**

ההבהרה לעמדה המשפטית לפני עדכונה	השפעת העדכון להבהרה לעמדה המשפטית
אחד המצבים המתוארים בהבהרה לעמדה המשפטית לעניין הערכות שווי שלמרות שעברו את הספים הכמותיים שנקבעו במסגרת העמדה לא תיחשבנה כמהותיות מאוד, הוא הערכת שווי לצורך קביעת השווי ההוגן של תשלום מבוסס מניות לנושא משרה בכירה, עובד או לאחרים המספקים שירותים דומים. כמו כן, כללה ההבהרה התייחסות כי הערכת השווי בנושא זה לא תיחשב כמהותית מאוד ובלבד שניתן גילוי להערכת השווי האמורה כהערכת שווי מהותית בהתאם לתקנה 8ב(ט) לתקנות.	בהקשר זה, מוסיף העדכון להבהרה כי אין באמור כדי לגרוע מהוראות הגילוי הנדרשות בהתאם לסעיף 47 לתקן 2 IFRS. לפי IFRS 2 ישות תגלה מידע שמאפשר למשתמשים בדוחות הכספיים להבין כיצד נקבע השווי ההוגן של מכשירים הוניים שהוענקו, לרבות ממוצע משוקלל של השווי ההוגן של המכשירים הוניים ומידע לגבי אופן מדידת השווי ההוגן, כמפורט בסעיף 47. כמו כן, במסגרת העדכון להבהרה הוסרה ההתייחסות לכך שהערכת השווי לא תיחשב כמהותית מאוד ובלבד שניתן גילוי להערכת השווי האמורה כהערכת שווי מהותית בהתאם לתקנה 8ב(ט) לתקנות¹.
מצב נוסף בו הערכת השווי לא תיחשב כמהותית מאוד בהתאם להבהרה לעמדה המשפטית הינו הערכת שווי שנועדה לצורך בחינת ירידת ערך תקופתית של מוניטין המחויבת מכוח תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים, אשר התבצעה מבלי שהיו סממנים לירידת ערך, ואשר נערכה בנסיבות שבהן ברור לחלוטין, שהסכום בר השבחה של היחידה מניבת המזומנים הרלוונטית "גבוה משמעותית" מערכה בספרים (כאשר הסכום בר השבחה גבוה פי 2 לפחות מהערך בספרים), ופוטנציאל אפשרי לירידת ערך עתידית הוא קלוש.	במסגרת העדכון להבהרה, השתנה סעיף זה, כך שלאחר העדכון הוא מתייחס להערכת שווי שנערכה לצורך בדיקת ירידת ערך של יחידה מניבת מזומנים וכן תחת כל שינוי אפשרי באופן סביר בהנחות המפתח ששימשו לקביעת ערך בר השבחה של היחידה לא הייתה מוכרת ירידת ערך מהותית מאוד (ירידת ערך המהווה מעל 10% מהרווח ומעל 5% מההון העצמי).

לתשומת לב!

לפני העדכון להבהרה, העמדה המשפטית התייחסה לבחינת ירידת ערך תקופתית של מוניטין בלבד. לאחר העדכון להבהרה התייחסות הינה **ליחידה מניבת מזומנים** (בין אם התקיים סממן לירידת ערך ובין אם לאו) ולא רק מוניטין.

כמו כן, האינדיקטורים הכמותיים לבחינה ואופן בדיקתם השתנו, דבר שעשוי להוביל למסקנות שונות מבעבר לעניין חובת הצירוף ו/או הגילוי.

¹ להבנתנו, אין בהסרת ההתייחסות האמורה בכדי לגרוע מדרישות הגילוי המפורטות בתקנה 8ב(ט) מקום בו הערכת השווי מהותית או מהותית מאוד.

הנושא - צירוף הערכת שווי ששימשה בסיס לקביעת ערכם של נתונים בדיווח של חברה כלולה שדוחותיה הכספיים מצורפים לדוחות התאגיד (שאלה מספר 5 להבהרה לעמדה המשפטית)

ההבהרה לעמדה המשפטית לפני עדכונה	השפעת העדכון להבהרה לעמדה המשפטית
על מנת שהערכת שווי אשר שימשה בסיס לקביעת ערכם של נתונים בדיווח של חברה כלולה, תיחשב כהערכת שווי מהותית מאוד ועל כן תצורף לדיווחי התאגיד, עליה לקיים את מבחני המהותיות הן ביחס לנתוני החברה הכלולה והן ביחס לנתוני התאגיד. בהקשר זה, מציינת ההבהרה לעמדה כי הבדיקה ביחס לנתוני התאגיד נעשית באמצעות הכפלת נתוני הערכת השווי (השפעת השינוי בשווי כתוצאה מהערכת השווי או הסכום בו מוצג נושא הערכת השווי בדוחות הכספיים של החברה הכלולה) בשיעור ההחזקה ההוני האפקטיבי של התאגיד בחברה הכלולה.	העדכון להבהרה קובע כי בעת ביצוע הבחינה לעניין זה בלבד (צירוף הערכת שווי ששימשה בסיס לקביעת ערכם של נתונים בדיווח של חברה כלולה), במסגרת המבחן המאזני, בחישוב המכנה יופחתו מסך הנכסים ההשקעות המטופלות לפי שיטת שווי מאזני ויתווסף ערך הנכסים בדוחות החברות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני לפי חלק החברה.

הנושא - בחינת מידת המהותיות של עבודות להקצאת עלויות רכישה (PPA) (שאלה מספר 6 להבהרה לעמדה המשפטית)

ההבהרה לעמדה המשפטית לפני עדכונה	השפעת העדכון להבהרה לעמדה המשפטית
לצורך בחינת מהותיות עבודות PPA, על התאגיד לבחון את מידת המהותיות של הסכומים הבאים: א. בעת יישום המבחן המאזני - סכום תמורת הרכישה, כהגדרתה בתקן IFRS 3, מתוך סך נכסי התאגיד. ב. בעת יישום המבחן התוצאתי - סכום הרווח בגין רכישה במחיר הזדמנותי שהוכר כתוצאה מעבודת ה-PPA, ככל שהוכר כזה.	העדכון להבהרה שינה את המבחן המאזני כך שלאחר התיקון תיבחן מהותיות המונויטין שהוכר בתוספת נכסים שהוכרו לראשונה אשר מדידת שוויים ההוגן כרוכה בהנחות משמעותיות (כגון נכסים בלתי מוחשיים, רכוש קבוע, נדל"ן להשקעה), מתוך סך נכסי התאגיד. בהקשר ליישום המבחן התוצאתי, העדכון להבהרה מדגיש כי בחינה כאמור רלוונטית גם בצירוף עסקים וגם בעת רכישת חברה אשר תוצג בעתיד לפי שיטת השווי המאזני.

לתשומת לב!

לעניין המבחן המאזני, כתלות בנסיבות, המעבר מבחינת סך תמורת הרכישה לבחינת המונויטין בתוספת הנכסים שמדידתם כרוכה בהנחות משמעותיות עשויה להוביל למסקנות שונות מבעבר, כך שעבודות PPA אשר לפני העדכון עשויות היו לעבור את הספים הכמותיים ולהיות מהותיות מאוד או מהותיות, עשויות לא לעבור אותם לאחר העדכון, ולהפך.

הנושא - יישום המבחן המאזני למהותיות הערכת שווי אשר מטרתה בחינת ירידת ערך של נכס (ובפרט מוניטין) אשר לא ניתן לאמוד את סכום בר-ההשבה שלו בנפרד – האם "נושא הערכת השווי" הוא הנכס הבודד או לחילופין היחידה מניבת המזומנים אליה הוא משתייך? (שאלה מספר 8 בהבהרה לעמדה המשפטית)

השפעת העדכון להבהרה לעמדה המשפטית	ההבהרה לעמדה המשפטית לפני עדכונה
בהתאם לעדכון להבהרה, בעת יישום המבחן המאזני יש לבחון את מהותיות ערכם הפנקסני של נכסי היחידה מניבת המזומנים למעט נכסים שאינם בתחולת IAS 36 ביחס לסך נכסי התאגיד.	במצב המתואר מהותיות הערכת השווי בחנה את מהותיות המוניטין ביחס לסך נכסי התאגיד. ככל שבחינה זו מעלה כי המוניטין מהווה נכס מהותי או מהותי מאוד , יינתן גילוי באשר להערכת השווי או תצורף הערכת השווי, בהתאמה. ככל שהבחינה האמורה העלתה כי המוניטין אינו מהווה נכס מהותי או מהותי מאוד , אך היחידה מניבת המזומנים אליה שייך המוניטין היא מהותית או מהותית מאוד ביחס לסך נכסי התאגיד, על התאגיד לתת גילוי או לצרף את הערכת השווי, בהתאמה. בנוסף, ההבהרה לפני עדכונה התייחסה לכך שתאגיד יכול שלא לצרף את הערכת השווי במקרה זה אם הניח את דעתו שלא מתקיימים סממנים לירידת ערך של היחידה מניבת המזומנים האמורה.

לתשומת לב!

המבחן האמור יתבצע ללא קשר לקיומם של סממנים לירידת ערך

הנושא - תחולת תקנה 8 בבכל הנוגע להערכות שווי המתייחסות לסכומים הנכללים בדוחות הכספיים במסגרת מספרי השוואה לתקופה שוטפת (שאלה מספר 14 להבהרה לעמדה המשפטית)

ההבהרה לעמדה המשפטית לפני עדכונה	השפעת העדכון להבהרה לעמדה המשפטית
מהותיות של הערכת שווי המתייחסת למספרי השוואה תיבחן ביחס למספרי ההשוואה האמורים. אמירה זו הוסרה במסגרת העדכון להבהרה. כמו כן, ייתכנו מצבים בהם הערכת שווי קודמת לא צורפה לדוחות קודמים מאחר שלא קמה בעבר החובה לכך (למשל בתשקיף הצעה לראשונה לציבור). בהתאם להבהרה לעמדה המשפטית, במצבים אלה יש לצרף את הערכת השווי הקודמת אלא אם קיימת הערכת שווי עדכנית יותר של נושא הערכת השווי, אשר הינה מהותית מאוד, אשר צורפה לדיווחי התאגיד וכוללת את כל המידע הנדרש מכוח תקנה 8.	האמירה שמהותיות של הערכת שווי המתייחסת למספרי השוואה תיבחן ביחס למספרי ההשוואה האמורים - הוסרה במסגרת העדכון להבהרה. בנוסף, בהתאם לעדכון להבהרה, מפורטים שני מצבים שבהם הערכת שווי קודמת לא צורפה לדוחות קודמים מאחר שלא קמה בעבר החובה לכך: א. נכס הנמדד בשווי הוגן באופן חוזר ונשנה (לדוגמה נכס נדל"ן להשקעה) - ככל שהערכת השווי אינה מהותית מאוד ביחס לתקופה השוטפת, לא נדרש לצרף את הערכת השווי גם אם הערכת השווי מהותית מאוד ביחס למספרי ההשוואה הנכללים בתקופה השוטפת. כמו כן, ככל שהנכס מהותי מאוד ביחס לתקופה השוטפת, תצורף הערכת השווי העדכנית ביותר; ב. נכס אשר אינו נמדד בשווי הוגן באופן חוזר ונשנה - ככל שמדובר בהערכת שווי חד-פעמית (לדוגמה: עבודת PPA או הערכת שווי של נכס רכוש קבוע במועד המעבר לדיווח בהתאם ל-IFRS) שנדרש היה לצרפה בהתאם למבחני המהותיות ושלא צורפה בעבר, על התאגיד לבחון את מהותיות נושאי הערכת השווי ביחס לנתוני התקופה השוטפת וככל שמדובר בהערכת שווי העונה להגדרת הערכת שווי מהותית מאוד, יש לצרפה באופן חד-פעמי לדיווחי החברה.

הנושא - מהותיות עבודת הקצאת עלות הרכישה (PPA) (שאלה מספר 17 להבהרה לעמדה המשפטית)

השפעת העדכון להבהרה לעמדה המשפטית	ההבהרה לעמדה המשפטית לפני עדכונה
בחינת המהותיות של הערכת השווי סופית תבוצע <u>ביחס למספרי התקופה השוטפת</u> במועד הערכת השווי הסופית.	לעניין הערכת שווי ארעית להקצאת עלות הרכישה (במצב שבו הטיפול החשבונאי הראשוני בצירוף עסקים לא הושלם עד סוף תקופת הדיווח שבה צירוף העסקים אירע), עקב השפעתה הזמנית של הערכת השווי על הדוחות הכספיים, אין חובה לצרף הערכת שווי כאמור, ובלבד שאם הערכת שווי כאמור עמדה בספים הכמותיים - יינתן גילוי לגביה כהערכת שווי מהותית בהתאם לתקנה 8ב(ט) ושהערכת השווי הסופית תדווח יחד עם הדוחות הכספיים העתידיים, ככל שהערכת השווי (הסופית) עמדה בספים הכמותיים. בחינת המהותיות של הערכת השווי סופית תבוצע <u>ביחס למספרי ההשוואה הרלוונטיים</u> במועד צירוף העסקים.

הנושא - הערכת שווי של נכס משועבד (שאלה מספר 18 להבהרה לעמדה המשפטית)

השפעת העדכון להבהרה לעמדה המשפטית	ההבהרה לעמדה המשפטית לפני עדכונה
התנאים הכמותיים שצוינו לעיל הוסרו במסגרת העדכון להבהרה. לחילופין, נוספה הפניה לעמדה משפטית מספר 103-29: ממצאים בקשר עם נאותות הגילוי בדבר בטוחות ו/או שעבדים שניתנו על ידי תאגידים מדווחים להבטחת פירעון תעודות התחייבות (לצפייה בעמדה המשפטית <u>לחצו כאן</u>). במסגרת עמדה זו, מצוין כי סגל הרשות לא התערב מקום בו התאגיד שיעבד מספר נכסים, שאף נכס כשלעצמו אינו נכס מהותי מאד ברמת התאגיד, ואולם התאגיד צירף רק הערכות שווי ביחס לנכסים שמתקיימים לגביהם שני התנאים הבאים, במצטבר: א. שווי הנכס המשועבד עומד על 20% או יותר מסך יתרת תעודות ההתחייבות בסדרה, למועד הדיווח; ב. שווי הנכס המשועבד עומד על 20% או יותר מסך השווי של כלל הנכסים המשועבדים לאותה סדרת תעודות ההתחייבות, למועד הדיווח. עם זאת, קובעת העמדה עדכון של הספים הכמותיים למבחני מהותיות הערכת השווי ל-10% במקום 20% בקרות אירועים שונים המפורטים בעמדה.	בהתאם להבהרה לעמדה המשפטית, סגל הרשות לא יתערב אם התאגיד המדווח יבחר לצרף רק את הערכות השווי המהותיות מאוד ביחס לאגרות החוב המונפקות להן הנכסים משועבדים או ישועבדו, כאשר לגבי יתר הערכות השווי שלא צורפו יינתן גילוי כהערכות שווי מהותיות בהתאם לתקנה 8ב(ט) לתקנות. כמו כן, ההבהרה לעמדה המשפטית קבעה כי הערכת שווי תחשב כמהותית מאוד ביחס לסדרת אגרות החוב, אם מתקיימים לגביה שני התנאים הבאים, במצטבר: א. שווי הנכס המשועבד עומד על 10% או יותר מיתרת הערך הנקוב של סדרת אגרות החוב, למועד הדיווח; ב. שווי הנכס המשועבד עומד על 10% או יותר מסך השווי של כלל הנכסים המשועבדים לסדרת אגרות החוב, למועד הדיווח.

כאמור, העדכון להבהרה הינו בתוקף מיידי עם פרסומו.

לקראת עריכת הדוחות הכספיים לשנת 2022, אנו ממליצים לחברות להיערך מבעוד מועד ולבחון את השינויים שחלו במסגרת העדכון להבהרה ואת השפעתם על המסקנה האם הערכות השווי הינן מהותיות מאוד או מהותיות, לצורך שאלת הצירוף ו/או הגילוי שיינתן בגיבן.

כתמיד, נשמח לעמוד לרשותכם במתן הבהרות לשאלות שיועלו על ידיכם.

בברכה,
המחלקה המקצועית
PwC Israel